

Jakub Švábík, bakalářská práce Dejvické usedlosti, Pedagogická fakulta UK, Praha 2009, 101 stran textu, 20 stran příloh.

Oponentský posudek.

Jakub Švábík zaměřil svou bakalářskou práci na středověké a novověké usedlosti, které vznikly v období středověku a novověku na katastru Dejvic, jedné z vesnic v zázemí Prahy. Právě blízkost Prahy ovlivnila hospodářský charakter této lokality, jež se již od středověku soustředila na zásobování populačně silné pražské aglomerace a v 19. století patřila k významným průmyslovým regionům.

Jak autor ve své studii dokládá, vrchnostenské dvory produkující obilí existovaly na katastru Dejvic již v době předhusitské, stejně tak jako vinice, jejichž počátky lze položit do doby Karla IV. Největší rozvoj zdejšího vinařství přineslo období před Bílou horou, kdy zde bylo zaznamenáno 120 jednotlivých vinic. Třicetiletá válka Dejvice hospodářsky poškodila, zánik vinařství však přineslo až 18. století. Opakované válečné operace v době válek o dědictví rakouské zdejší vinice prakticky úplně zničily.

Na stavební podobě Dejvic se od počátku 19. století začala podílet také postupující industrializace, která proměnila někdejší vesnici v živé průmyslové centrum. Průmyslová etapa Dejvic skončila z větší části na počátku 20. století, které již mělo s oblastí jiné záměry. Z Dejvic se stala ve 20. letech 20. století jedna z módních obytných čtvrtí hlavního města nového státu.

Hospodářské aktivity středověkého a novověkého období poznamenaly stavební charakter Dejvic vznikem četných usedlostí, převážně center zemědělského a později také průmyslového podnikání. I když se do dnešních dob nedochovaly zdaleka všechny, přesto je stále soubor těchto někdejších svědků ekonomického rozvoje regionu úctyhodný.

Za hlavní přínos práce Jakuba Švábíka lze pokládat podrobně zpracovaný katalog těchto usedlostí, který obohacuje dosavadní znalosti v tomto směru o nové poznatky. V katalogu autor popisuje všechny doložené usedlosti, ať již ty, které jsou známé pouze z dobových pramenů, tak také usedlosti dochované. Právě popis současného stavu objektů a jejich fotografická dokumentace jsou velmi cenné.

Autora však lze pochválit nejen za kvalitně zpracovaný katalog, ale též za hlubší zamyšlení nad studovaným tématem. Hledání odpovědí na otázky po zákonitosti vývoje, jímž Dejvice prošly, stejně jako tážení se po tendencích vzniku usedlostí v jednotlivých obdobích a následných trendech změn jejich využití ukazuje na skutečně historický přístup, který autor

k dané problematice zaujímá. U tak raného díla, jakým je bakalářská práce, lze podobné historické vidění značně vyzdvihnout.

Avšak nejen chvála patří autorovi. Kritické připomínky je nutno vznést ke gramatickým pochybením, jež lze v práci, včetně chyb, jež bychom mohli označit za hrubé, na několika místech nalézt.

Studie Jakuba Švábíka splňuje nároky kladené na bakalářskou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit stupněm výborně.

V Praze 3.září 2009

Mgr. Kateřina Charvátová

Prof. PhDr. Kateřina Charvátová, CSc.